

Kádárék nem kegyelmeztek

2021 január 23. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Gy?lölöm a Szabad Európát!

„Gy?lölöm a Szabad Európát...”,

fakadt ki a Magyar Rádió egyetlen ötvenhatos mártírjának, Szirmai Ottó egykori dramaturgnak a felesége a Kossuth adó tizennégy évvel ezel?tti egyik Névjegy m?sorában. Méltán, vagy nem méltán – döntsék el az olvasók.

Elkeseredésének felidézését férje kivégzésének január 22-i évfordulója indokolja.

„Gy?lölöm a Szabad Európát! Ha ?k nem kezdik el a lefogott embert dics?íteni, lett volna esély a túlélésre. Akkortól változott meg – szinte vezényszóra – minden. Perösszevonás, fegyveres felkelésre való felbujtás, a népi demokratikus rend er?szakos megdöntésében való részvétel”.

A Szabad Európa Rádió (SZER) magyar munkatársainak Szirmai és társai tárgyalását hihetetlen módon sikerült világgá kürtölniük, és titkos hangfelvétellel közvetíteniük. Ám ez a korabeli újságírói bravúr sem segíthetett. Szirmai Ottó a siralomházban együtt várta a halált egy másik ötvenhatos halálraítélttel, Mécs Imrével. Mécs kegyelmet kapott – ?t azonban 1959. január 22-én kivégezték.

Szirmai Ottó szinte mindenütt ott volt azokban az '56-os októberi és novemberi napokban. Részt vett a Pet?fi kör ülésein. L?rinci otthonából rohant a Rádióba, hogy ha tudja, megakadályozza Ger? Ern? – az akkori pártf?titkár – rádióbeszédének elhangzását. Azt, amelyik szintén olaj volt a t?zre. Nem sikerült, nem sikerülhetett, mert a felvételt, amelyet a Magyar Rádióból továbbítottak az adóra, ÁVH-s katonák ?rizték.

„Gy?lölöm a Szabad Európát, mert amikor ?k elkezdték azt sugározni, hogy ilyen h?s volt Ottó, meg olyan h?s, ezt csinált, meg azt – no ez olaj volt a t?zre.”

Akkor, 1958 elején már ki volt t?zve a tárgyalása. Majd egyik napról a másikra – hála a SZER adásainak – elnapolták. Aztán összesítették a perét olyan másik tizenegy politikai fogolyéval, akik közül kett? nem ismerte egymást, s az '56-os vádiratban már úgy szerepelt az ügy, mint „Szirmai és társai”. A korabeli vészbírák rövid úton elintézték az ügyét. Els? fokon halálra ítélték Szirmai Ottót. Pere 1958. február 4-én kezd?dött, és alig egy évre rá már nem volt az él?k sorában. Három gyermeke közül a legkisebb fiút, az egyévest már nem is látta.

Szirmai Ottó az '56-os történések krónikása akart lenni. Ott volt Pongrázékkel a Corvin közben, napokat töltött barátja, a szintén kivégzett Angyal István vezette T?zoltó utcai fegyveresek között. A felkel?k küldöttségével még a l?rinci Katonaréten, a szovjet f?parancsnokságon is megfordult mint tolmács. Tavasz Tamás néven írt a korabeli szabad sajtó újságjaiba. Írt, hogy megörökítse az eseményeket. Fegyvere ha volt, csak a toll lehetett. Jobb kezét kora gyermekora óta nem tudta használni. Fejét, szívét annál inkább.

Az 1958-as els?fokú halálos ítéletét követ?en a család egyszobás lakásából a három ágy kivételével mindent elvittek. Az ítélet záradékában a vagyonekbe is szerepelt. Oda, ebbe az egyetlen szobába, a falak mellett hagyott három ágy valamelyikére hozta haza feleség az id?közben megszületett harmadik fiukat. ?t, akit Szirmai Ottó már nem láthatott.

„Volt esélye a túlélésre”

– állítja az özvegye.

„Nem úgy indult az ügy, amikor 1956 decemberében behívták a munkahelyére, a Magyar Rádióba, hogy ilyen tragédiába fordul. Igaz, onnan már nem engedték haza.”

Munkahelyén, az Irodalmi Osztály dramaturgiáján tartóztatták le. Felesége azt sem tudta, miért és hogy mi történt vele. Neki szinte semmit nem mondott az októberi-novemberi ritka találkozásai alkalmával, mit csinál, min megy

keresztül: „Jobb, ha te nem tudsz semmiről. Így nincs mit kiverni belőled.”

Szirmai Ottóné Báthory Mária a Gyorskocsi utcából férje kihallgató tisztjétől kapott értesítést, hogy jelenjen meg előtte. Az özvegy állítja, hogy ez a tiszt nem volt ellenséges. Tisztességesen bánt – már amennyire tehetette – a férjével:

„Asszonyom, ügyvédet, ügyvédet! Higgye el, innen még kihozhatja, de ha átkerül a Markóba, onnan már nehezen teszi.”

Még a KGB-sek jelenlétét is a tudomására hozta:

„Most más hangnemben fogunk beszélni”

– súgta neki egy alkalommal.

„A szomszéd szobában szovjet elvtársak vannak.”

Amikor lekísérte a kapuhoz, elmondta, hogy Kárpátaljáról és Szlovákiából hoztak olyan KGB-ügynököket, akik kitűnően beszéltek magyarul a kihallgatás eredményeit ellenőrzendő.

A halálos ítélet kimondását követően – 1958 hátralévő hónapjaiban – a feleség a lábát lejárta, hogy kieszközölje a kegyelmet. Kádárnál is megfordult, aki széttárta karját:

„Asszonyom, higgye el, semmit sem tehetek érte.”

Felkereste a népi íróból a Kegyelmi Tanács elnökévé avanszált Szabó Pált is.

„Lányom, minek ez a sok sürgés-forgás. Mint a tóba hajított kavicsok, csak még jobban felkavarják az ügyet. Menj haza, majd minden elrendeződik.”

Elrendeződött. A következő, az 1959-es év január 22-én Szirmai Ottót kivégezték.

„Gyűlölöm a Szabad Európát! Ha nekem nem kezdik el a lefogatott embert dicsőíteni, lett volna esély a túlélésre”

– vallotta özvegye s hunyt el ebben a hitben.

A nyilvánosság, a média felelőssége az, ami ebben az ügyben ma is nyugtalanít. Kire, mire legyen tekintettel a kommunikátor? Meddig „csak” szenzáció a szenzáció? Hol az újságírói kötelezettség és erkölcsiség határa?

Albert Einstein az ötvenes évek elején szólt arról, hogy az atomrobbantást információs robbanás, majd demográfiai robbanás követi. Az utóbbi kettőben élve már tudjuk: tekintettel lenni...?! Csak az égre. Mert a „szenzáció” határa a csillagos ég.

Nyakas Szilárd

A szerző nyugalalmazott rádiós újságíró

www.magyar nemzet.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló